

[Kristine Helberg.]

udvikling må vi være forberedt på, og i hvert tilfælde én ting forekommer mig at være væsentlig — og dér takker jeg ministeren for de klare ord —: at dette udvalgs arbejde og arbejdet med planlægning på dette område skal være tilendebragt, før der kan være tale om at ændre dansk politik på dette område.

Jeg kan i vid udstrækning erklære mig enig med hr. Erik Andersen (Fr.borg amt). Det forekommer mig meget prisværdigt, at han i den grad, som han har gjort det, advarer mod den intolerance, som man måske fra dansk side har været for tilbøjelig til at lade være med at modvirke. En informationstjeneste til begge sider er af største betydning her.

Noget af det væsentligste, hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) har fremført, forekommer mig at være den opstilling af reelle kontrolmuligheder, der skulle modvirke udbytning af og en ringere stilling for fremmedarbejderne, som man må være bange for både af hensyn til vores eget arbejdsmarked og de pågældende fremmedarbejdere.

Det forekommer mig at være et stort fremskridt, hvis det kunne lykkes os at få gjort det muligt for fagforeningerne at hjælpe med at gennemføre den kontrol, der bliver nødvendig.

Det forekommer mig også at være meget vigtigt, at hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) synes, at en regulering af en eventuel indvandring både branchemæssigt og geografisk set vil være nødvendig.

Også spørgsmålet om, at vi i givet fald skal satse på nogle få lande, således at de sproglige problemer og problemerne om information og instruktion bliver så enkle at løse som muligt, forekommer mig væsentligt.

Jeg kan derimod ikke være enig med hr. Simonsen i hans anbefaling af at få sæsonarbejdskraft til Danmark af grunde, jeg allerede har fremført. Jeg er fuldstændig enig med ham i, at en masseindvandring, især en ukontrolleret masseindvandring, vil være uheldig bl. a. også af hensyn til udviklingen af den danske industri, dens modernisering, forbedringen af arbejdsforholdene og trivselsforholdene på arbejdspladsen, men jeg tror ikke, hans betragtninger om, at det er muligt at lave en kontrolleret sæsonindvandring, er særlig realistiske.

Med hensyn til den romantik, som hr. Simonsen ser i fremmedarbejderspørgsmålet, må jeg sige, at den kan vist begrænses til de tilfælde af romantik i luften, der kan findes mellem den enkelte fremmedarbejder og den enkelte danske borger. Ud over dette synes jeg ikke, der har været andet end meget triste eksempler på det modsatte af romantik, på ufred og uheldige møder mellem kulturerne, som ikke taler til vores ære.

Jeg mener, at hr. Robert Christensen på en vis måde modsiger sig selv, idet han på den ene side mener, at forslaget er overflødig, og på den anden side benytter anledningen til at fremkomme med nogle betragtninger om sit partis principielle syn på fremmedarbejderspørgsmålet. Jeg synes, at alene denne redegørelse for partiets synspunkter netop i den nuværende situation, der har ændret sig væsentligt, siden spørgsmålet blev debatteret sidste gang, har været af værdi i hvert tilfælde for mig.

Jeg er meget glad for de bemærkninger, der blev gjort af hr. Dahlgaard, specielt at han lagde stor vægt på problemet om reel ligestilling og modvirkelse af de handicap, som fremmedarbejderen møder med.

Hr. Dahlgaard fremhævede en hel række punkter som væsentlige ved planlægningen og koordineringsarbejdet på dette område, og det forekommer mig, at hans tanker om arbejdet omkring PP 2 er meget værdifulde at tage op i denne sammenhæng.

Hr. Knud Damgaard kan jeg ikke være så forfærdelig uenig med. Det er fuldstændig rigtigt, at der er mange punkter i lovgivningen, der er, som de bør være, men virkeliggørelsen mangler. Det er netop derfor, vi fra vor side har fremført det synspunkt, at det var på tide at planlægge og koordinere på lang sigt og derfor skabe et indvandringskontor som ramme om et sådant planlægningsarbejde.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Jeg har kun nogle få bemærkninger til de synspunkter, der har været fremført, og som jeg i øvrigt takker for. Jeg tror, debatten har været meget nyttig også af hensyn til det udvalgsarbejde, som er i gang om løsningen af en række af de problemer, vi har drøftet her.

Må jeg først sige til hr. Erik Andersen (Fr.borg amt), der talte om kontrol med